

Základní informace o onemocnění

Onemocnění způsobené virem Chandipura (CHPV)

(dle MKN-10: A92.8 Jiná určená virová horečka přenášená komáry)

Výskyt: virus Chandipura je endemický v několika oblastech Indie a dalších zemích indického subkontinentu. Sporadické případy a omezené epidemie byly v Indii hlášeny od roku 1965, kdy byl virus poprvé izolován. Další výskyt byl znovu potvrzen až v roce 1980. Velká epidemie byla popsána v Indii v roce 2003, kdy bylo zaznamenáno 329 případů, z toho 183 úmrtí.

Virus cirkuluje u zvířat v některých afrických zemích (např. Nigérie, Senegal, Tanzanie), případy u lidí zde ale nebyly hlášeny.

Situace v ČR: Dle dostupných dat v ISIN nebyl v České republice od 1. 1. 2018 do 30. 11. 2024 výskyt onemocnění virem Chandipura zaznamenán.

Příznaky a symptomy: Infekce CHPV se může projevit jako celkové horečnaté onemocnění s rychlým průběhem, s meningitidou a/nebo encefalitidou. Postiženy jsou převážně děti mladší 15 let. Smrtnost může dosahovat 50-75 % (do 48 až 72 hodin od nástupu příznaků). Podle dat ze sérologických vyšetření jsou možné asymptomatické infekce u lidí.

Inkubační doba: inkubační doba je 3-7 dní

Původce: jedná se o relativně málo prozkoumaný virus, Chandipura virus (*Vesiculovirus chandipura*, CHPV) je zoonotický arbovirus z čeledi *Rhabdoviridae*.

Zdroj: Za přirozené hostitele jsou považováni nejrůznější obratlovci, přenašečem viru je infikovaný hmyz. O přirozeném cyklu CHPV je k dispozici málo informací.

Přenos: Hlavním přenašečem CHPV v Indii je *Phlebotomus papatasi*, který je aktivní v letních měsících od setmění do východu slunce. *P. papatasi* se vyskytuje i v některých oblastech Evropy, potenciálními přenašeči nákazy mohou být i jiné druhy flebotomů, komárů a klíšťat.

Nebyl zaznamenán žádný přenos CHPV z člověka na člověka. Lidé jsou považováni za náhodného, konečného hostitele viru.

Prevence: V současné době neexistuje žádná specifická antivirová léčba ani vakcína proti onemocnění virem Chandipura.

Mezi doporučená nespecifická opatření k prevenci přenosu infekce patří:

- ochrana **jemnými** moskytiérami s velikostí ok do 0,6 mm (obvyklá velikost ok 1,2 mm je příliš velká);
- nošení oděvů zakrývajících nohy a ruce;
- používání repelentů

Pravděpodobnost zavlečení CHPV do EU/EHP cestujícími je vzhledem k akutnímu průběhu onemocnění velmi nízká.

Zdroje informací:

- [ECDC Communicable disease threats report, 10-16 August 2024, week 33;](#)
- https://en.wikipedia.org/wiki/Phlebotomus_papatasi;
- <https://www.who.int/emergencies/disease-outbreak-news/item/2024-DON529>;
- <https://drlogy.com/health/chandipura-virus>

Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ, Praha; prosinec 2024

Phlebotomus papatasi